

DECIZIE

06 iulie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ  
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul  
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva  
Galina Stratulat  
Ion Druță

examinând recursul declarat de Întreprinderea Mixtă „Kelley Grains Impex”  
Societate cu Răspundere Limitată,

în cauza derulării procesului de insolabilitate față de Societatea cu  
Răspunderea Limitată „Agrolăstar”.

împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 23 martie 2016, prin care a fost  
respinsă cererea Întreprinderii Mixte „Kelley Grains Impex” Societate cu Răspundere  
Limitată cu privire la repunerea în termen a cererii de validare a creanței,

c o n s t a t ă

La 13 octombrie 2015, SRL „Agrolăstar”, cu sediul raionul Dondușeni, satul  
Arionești, c/f 1003604153003, s-a adresat în instanța de insolabilitate cu cerere  
introdusivă, privind inițierea procesului de insolabilitate față de întreprinderea  
fondată, invocând motivul incapacității de plată a acesteia.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 16 octombrie 2015, a fost admisă spre  
examinare cererea introdusivă înaintată de SRL „Agrolăstar” privind intentarea  
procesului de insolabilitate față de întreprinderea fondată, iar în scopul prevenirii  
modificărilor stării bunurilor a SRL „Agrolăstar” au fost aplicate măsuri de asigurare  
și numit în calitate de administrator provizoriu a SRL „Agrolăstar”, Janu Natalia  
deținătorul Autorizației nr. 107 din 14 ianuarie 2015, cu sediul în mun. Bălți, str.  
Bulgară 68, ap. 122.

Prin hotărîrea Curții de Apel Bălți din 25 noiembrie 2015, a fost constatată  
insolvabilitatea debitorului SRL „Agrolăstar”, cod fiscal 1003604153003, cu sediul în  
raionul Dondușeni, satul Arionești, iar în calitate de administrator al insolabilității a  
fost desemnată Janu Natalia, care dispune de Autorizația nr. 107 din 14 ianuarie 2015  
și care a fost obligată să notifice creditorii, prin prisma art. 35 alin.(2) din Legea  
insolvabilității, despre intentarea procedurii de insolabilitate și intrării debitorului în  
proces de insolabilitate și să propună înregistrarea cererilor de validare a creanțelor  
pentru întocmirea tabelului definitiv, pînă la data de 05 ianuarie 2016.

Totodată, a fost stabilit termenul de verificare a creanțelor de către  
administratorul insolabilității, de întocmire și de comunicare a tabelului definitiv,  
pînă la data de 15 ianuarie 2016 și stabilită ședința de validare a creanțelor pentru  
data de 20 ianuarie 2016.

În cadrul derulării procesului de insolvență, la data de 15 ianuarie 2016, ÎM „Kelley Grains Impex” SRL, reprezentat de avocatul-stagiar Șpac Rodica, a depus cerere de validare a creanței în mărime 182 676,98 lei, totodată a solicitat și repunerea în termen a cererii de validare a creanței.

În motivarea cererii ÎM „Kelley Grains Impex” SRL a indicat că, în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 16/6/C3P din 29 martie 2012, ÎM „Kelley Grains Impex” SRL s-a obligat să livreze și să transmită în proprietatea SRL „Agrolăstar” produse fitosanitare, iar SRL „Agrolăstar” s-a obligat să le primească și să le achite pînă la data de 01 noiembrie 2012, însă pînă în prezent SRL „Agrolăstar” nu și-a onorat pe deplin obligațiile contractuale. Prin urmare, conform actului de verificare a decontărilor reciproce, la momentul actual s-a format o datorie în valoare de 88 104,00 lei.

Afirmă că prin neachitarea în termen a obligațiilor financiare SRL „Agrolăstar” a admis o încălcare gravă atât a intereselor creditorului cât și a legislației în vigoare privind executarea obligațiilor, și anume art. art. 514, 572 alin. (2), 602 alin. (2) Cod Civil.

La fel, invocă că în data de 23 decembrie 2015 de către Judecătoria Dondușeni a fost emis dispozitivul hotărîrii nr. 2c-26/2015 de încasare de la SRL „Agrolăstar” în beneficiul ÎM „Kelley Grains Impex” SRL a sumei de 88 104 lei cu titlu de datorie, a sumei de 88 192,02 lei cu titlu de penalitate, a sumei de 5 288,88 lei cu titlu de taxă de stat, a sumei de 1 092,08 lei cu titlu de cheltuieli de transport, iar în total suma de 182 676,98 lei.

În partea ce ține de repunerea în termen a cererii de validare a creanțelor, reprezentantul creditorului ÎM „Kelley Grains Impex” SRL, avocatul-stagiar Șpac Rodica, a menționat că, termenul a fost omis deoarece dosarul se afla în gestiunea sa, însă în perioada 22 decembrie 2015 – 07 ianuarie 2016 s-a aflat în concediu în afara hotarelor Republicii Moldova, ceea ce se confirmă prin Extrasul de la compania Wizz Air Ungaria, care atestă că în perioada indicată s-a deplasat cu transportul aerian în Italia.

Insistă că deoarece era responsabilă de gestionarea dosarului, deținînd personal materialele cauzei, nu a fost posibil delegarea altui reprezentant pentru întocmirea cererii de validare și înaintare a acesteia în instanța de insolvență.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 23 martie 2016, a fost respinsă cererea de repunere în termen și de validare a creanțelor ÎM „Kelley Grains Impex” SRL în cadrul procesului de insolvență a SRL „Agrolăstar”.

La 23 mai 2016, administratorul ÎM „Kelley Grains Impex” SRL, Colesnic Marcel, a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 23 martie 2016, solicitînd admiterea acestuia, casarea încheierii contestate cu emiterea deciziei de repunere în termen a cererii de validare a creanței ÎM „Kelley Grains Impex” SRL în mărime de 182 676,98 lei și satisfacerea acesteia în cadrul procesului de insolvență a SRL „Agrolăstar”.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu refuzul instanței de a repune în termen cererea de validare a creanței, considerînd-o soluția instanței în acest sens neîntemeiată.

Susține că reprezentantul creditorului a prezentat dovada imposibilității de a depune în termen cererea de validare a creanței, însă aprecierea arbitrară a acesteia de către instanța de insolvență a generat respingerea ei ca fiind neîntemeiată.

Consideră că aprecierea arbitrară de către instanță a probei prezentate, contravin prevederilor art. 20 al Constituției RM și art. 5 CPC RM, iar prin refuzul de a repune în termen a cererii de validare a creanței a fost îngădit accesul liber la justiție a creditorului care a folosit cu bună-credință dreptul de a cerere satisfacerea pretențiilor rezultate din relațiile contractuale cu debitorul care sa dovedit a fi de rea-credință prin neexecutare în termen a obligațiilor asumate.

Astfel, afirmă că reprezentantul creditorului Șpac Rodica, a motivat nedepunerea în termen a cererii de validare a creanței prin faptul că deși, notificarea privind intentarea procedurii de insolvență a fost recepționată de către „Kelley Grains Impex” SRL la data de 28 noiembrie 2015, cererea de validare a creanței nu a fost

depusă imediat deoarece, dosarul deja se afla pe rol la judecătoria Dondușeni și la data de 23 decembrie 2015, instanța urma să emită hotărâre.

Relatează că pentru a invoca în cerere de validare a creanței toate cheltuielile suportate de către „Kelley Grains Impex” SRL, în vederea examinării dosarului în fond, reprezentantul a așteptat parvenirea dispozitivul hotărârii, care a fost recepționat la data de 29 decembrie 2015 când reprezentantul creditorului deja era plecat peste hotare.

Menționează că în perioada 22 decembrie 2015 – 07 ianuarie 2016 reprezentantul creditorului, în legătură cu concediul planificat, s-a aflat peste hotarele țării, ceea ce demonstrează că instanța nu a ținut cont de argumentele invocate în susținerea cererii de repunere în termen a cererii de validare a creanței.

Totodată, remarcă că reprezentantul creditorului Șpac Rodica a fost în imposibilitate să se prezinte în ședință de validare a creanței din 23 martie 2016, fiind antrenată într-o altă ședință la Judecătoria Strășeni, pe când, încheierea instanței de insolvență a fost recepționată de către creditor la data de 28 aprilie 2016, însă, din motiv că în încheierea nominalizată s-a menționat că „încheierea nu se supune căilor de atac”, consideră că creditorul a omis termenul de depunere a recursului, din care considerente solicită și repunerea lui în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge recursul ca fiind depus cu omiterea termenului de declarare a acestuia din considerentele ce urmează.

Potrivit art. 356 CPC, cererea de declarare a insolvenței se judecă în instanță conform normelor generale din prezentul cod, cu excepțiile și completările stabilite de legislația insolvenței.

La fel și art. 1 alin. (4) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, statuează că, procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

În conformitate cu prevederile art. 8 alin. (1) Legea insolvenței, hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Reglementări similare conțin și prevederile art. 425 CPC, potrivit cărora, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

După cum denotă actele cauzei, încheierea Curții de Apel Bălți, contestată cu recurs de către ÎM „Kelley Grains Impex” SRL, a fost emisă și pronunțată la 23 martie 2016.

Este cert și faptul că încheierea menționată a fost adoptată în lipsa creditorului ÎM „Kelley Grains Impex” SRL și reprezentantului acestuia, avocatul Șpac Rodica, care a solicitat examinarea cererii cu privire la repunerea în termen și validarea creanțelor în lipsa sa, fapt ce se evidențiază din cererea depusă în acest sens (f.d. 22-23), precum și din procesul-verbal al ședinței de judecată din 23 martie 2016 (f. d. 27).

Totodată, se constată că copia încheierii contestate a fost expediată în adresa ÎM „Kelley Grains Impex” SRL la data de 22 aprilie 2016, fapt certificat prin copia scrisorii de însoțire, din care rezultă că a fost anexată și copia încheierii din 23 martie 2016 (f. d. 30), iar conform ștampilei de intrare a întreprinderii aplicate pe scrisoare de însoțire, (f.d. 40), aceasta a fost recepționată de recurent la 28 aprilie 2016.

De altfel, însuși recurentul în cererea de recurs invocă că încheierea contestată a fost recepționată de creditor la 28 aprilie 2016, anexînd în acest sens confirmarea recepționării.

Prin urmare, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii din 23 martie 2016 de către ÎM „Kelley Grains Impex” SRL a expirat la 13 mai 2016.

Se constată, însă, că recursul împotriva încheierii menționate a fost depus de ÎM „Kelley Grains Impex” SRL, prin intermediul poștei electronice la 23 mai 2016, respectiv, în afara termenului legal de 15 zile, prevăzut de art.8 a Legii insolabilității.

Faptul depunerii cererii de recurs în afara termenului de prescripție se confirmă și prin însuși solicitarea recurentului cu privire la repunerea în termen de declarare a recursului, care însă se constată a fi una neîntemeiată, deoarece recurentul nu au invocat nici un motiv, în sensul art. 116 CPC, care ar justifica neîndeplinirea actului de procedură în termen și ar constitui temei pentru repunerea recursului în termen.

Nici argumentul recurentului precum că cauza în prima instanță a fost examinată în lipsa reprezentantului său, acesta fiind antrenat într-o altă ședință de judecată, la fel nu justifică omiterea termenului de îndeplinire a actului de procedură.

Aceasta deoarece, reprezentantul creditorului ÎM „Kelley Grains Impex” SRL, avocatul Șpac Rodica, a avut la cunoștință despre data ședinței instanței de insolabilitate, la care urma a fi examinată cererea de repunere în termen și validarea creanțelor, însă a solicitat examinarea acesteia în lipsa ei (f. d. 22-23).

Prin urmare, avînd la cunoștință despre data ședinței în care s-a pronunțat încheierea recurată, ÎM „Kelley Grains Impex” SRL și reprezentantul acesteia urmau să întreprindă măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), fapt însă ignorat de aceștia, ce a generat omiterea termenului la depunerea recursului.

Nu pot fi reținute drept temei justificativ de repunere în termenul de declarare a recursului nici argumentele recurentului ÎM „Kelley Grains Impex” SRL precum că a omis termenul de declare a recursului din motiv că în încheierea contestată s-a menționat că aceasta nu se supune căilor de atac.

Or, participanții la proces și alte persoane interesate, ale căror drepturi, libertăți sau interesele legitime au fost încălcate printr-un act judecătoresc, îl pot contesta în condițiile legii.

Iar art. 116 alin.(5) CPC, statuează expres că, încheierea judecătorească prin care este respinsă cererea de repunere în termen poate fi atacată cu recurs.

Prin urmare, această prevedere nu poate fi modificată, anulată de nimeni, inclusiv de instanță de judecată. De aceea, mențiunea greșită în dispozitivul încheierii a căii de atac, care poate fi exercitată împotriva încheierii, conform legislației în vigoare, sau lipsa unei asemenea mențiuni, nu poate fi de natură de a deschide accesul la o cale de atac neprevăzută prin lege, după cum nici nu poate închide dreptul la o cale de atac.

De fapt, în speță, părțile au avut la dispoziție cale de atac – recurs, care era prevăzută de lege la momentul pronunțării încheierii.

Pe cale de consecință instanța de recurs relevă că ÎM „Kelley Grains Impex” SRL, fiind cel interesat în soluționarea prezentului litigiu, avea obligația de a întreprinde măsurile necesare și de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță, fapt, însă, ignorat de ultimul, ce a generat omiterea termenului la depunerea recursului.

Se mai reține că, ÎM „Kelley Grains Impex” SRL în cererea de recurs în mare parte s-a referit la motivul omiterii termenului de depunere a cererii de admitere a creanței și nu al celui de recurs.

Astfel, ținând cont de faptul că prezentul recurs a fost declarat abia la 23 mai 2016, cu încălcarea evidentă a termenului legal prevăzut de art. 8 a Legii insolvenței, fără a indica vre-un motiv justificativ și fără a anexa probe concludente și pertinente în vederea argumentării omiterii termenului legal, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de repunere în termen a recursului este neîntemeiată și urmează a fi respinsă cu respingerea recursului ca fiind depus în afara termenului legal.

Alte argumente invocate în recursul declarat de către ÎM „Kelley Grains Impex” SRL nu au relevanță, deoarece nu justifică în nici un mod omiterea termenului de depunere a cererii de recurs și urmează a fi respinse.

Instanța de recurs accentuează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele înserate în textul art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, încuviințarea exercitării unei căi ordinare de atac în urma rămânerii definitive a actului jurisdicțional valabil adoptat în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii, ar însemna de fapt încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărîrea Curții Europene a Drepturilor Omului în speța Melnic c. Moldovei din 14 noiembrie 2006, definitivă din 14 februarie 2007, precum și hotărîrea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Ponomaryov c. Ucrainei (hotărîrea din 03 aprilie 2008, definitivă din 29 septembrie 2008), unde se notează că deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărîri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare,

reprezintă o soluție care ar putea înfrînge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că recursul a fost depus cu omiterea termenului prevăzut de art. 8 a Legii insolvenței, în lipsa temeiurilor de repunere în termen, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea ÎM „Kelley Grains Impex” SRL de repunere în termen a recursului ca neîntemeiată cu respingerea recursului declarat de către acesta ca fiind depus tardiv.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge ca neîntemeiată cererea Întreprinderii Mixte „Kelley Grains Impex” Societate cu Răspundere Limitată de repunere în termen a recursului.

Se respinge recursul declarat de către Întreprinderea Mixtă „Kelley Grains Impex” Societate cu Răspundere Limitată ca fiind depus tardiv.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Galina Stratulat

Ion Druță